

INDSTILLING AF ANDERS LINDEMANN TIL CAVLINGPRISEN

Anders Lindemanns bog *KELVINS KRIG* om sin morfar; bestsellerforfatteren, provokatøren, frihedskæmperen og koldkrigeren Kelvin Lindemanns voldsomme liv, er en enestående journalistisk bedrift.

Undertegnede, filmmanuskriptforfatter Lars K. Andersen, har under arbejdet med filmen *Flammen og Citronen* fra 2008 beskæftiget mig med samme emner fra modstandskampen, som Anders tager op i sin bog. Derfor ved jeg, hvad det kræver at trænge dybt ind i svære etiske gråzoner, som lige siden krigen har været tabu: Mordforsøg blev sminket til at ligne krigshandlinger, formuer blev tjent på at fragte jøder over Øresund, frihedskæmpere indgik fordækte aftaler med nazister, og mange modstandsfolk kæmpede næsten lige så indædt mod det liberale demokrati, som de bekæmpede besættelsesmagten.

Anders er Kelvin Lindemanns barnebarn, men jeg har på intet tidspunkt i de år, jeg har diskuteret kilder og dramaturgi med Anders, set tegn på, at familieforholdet skulle gøre bogens greb eller metode mindre kritisk. Tværtimod. Jeg har ind imellem været forbløffet over, hvor langt ind i særdeles ømtålelige problemstillinger, Anders har været villig til at gå som noget helt naturligt. Anders er nogle gange næsten for hård ved sin morfar, som Per Stig Møller skrev i *POV International*. Eller som Bo Malthesen konstaterede i *Politiken*: ”Det er ikke blevet noget helteportræt”.

Men selv om bogen beskæftiger sig indgående med modstandskampens skyggesider og ikke stryger sin hovedperson med hårene, vokser der en større historie frem fra siderne om centrale, og i nogle tilfælde også *fortrængte*, dele af det 20. århundredes konflikter, og hvordan de hænger sammen. Berlingskes anmelder sammenfattede det på den måde, at Kelvin Lindemanns liv er af ”stor betydning for Danmarkshistorien”.

Kelvin Lindemann og andre modstandsfolk fortsatte kampen efter krigen, denne gang med Sovjet som fjendebillede. Det bragte Lindemann i kontakt med CIA under Den Kolde Krig, og utroligt nok kan Anders føre bevis for et samarbejde mellem Kelvin Lindemann og den amerikanske CIA-agent John C. Hunt, der ville rekruttere Lindemann som påvirkningsagent i Tokyo. Endeligt viser Anders, hvordan Kelvin Lindemann talte Karen Blixen og resten af den finkulturelle elite imod. Heri ligger et motiv for, at Lindemann som en af Danmarks mest feterede og folkekære forfattere eftertrykkeligt blev sat uden for indflydelse og glemt. Og dermed hæver historien sig op langt over portrættet af et enkelt menneske. Eller som Claus Rothstein opsummerede i *Weekendavisen*:

”Som journalistisk litteraturhistorie, besættelsestidshistorie og portræt af en idehistorisk stridsmand er KELVINS KRIG et opsigtsvækkende og indsigtfuldt person- og tidspor­træt. Men først og fremmest er det en barsk beretning om, hvordan litterær berømmelse og berygtelse måtte vige pladsen for et otium ude i kulden”.

At Anders vender ulempen i at være i familie med sin hovedperson til en fordel, gør KELVINS KRIG til en nyskabende hybrid mellem undersøgende, afslørende og fortællende journalistik og mellem nøgtern historieformidling og en rørende personlig beretning. Kelvin Lindemanns liv, tid og kampe bliver foldet ud gennem et letlæseligt og fremadskridende narrativ, der er fuld af detaljer og viden, men som aldrig bliver trættende og altid er forankret i kilderne.

For egen regning har Anders rejst rundt i Europa på jagt efter henvisninger til morfaderens gerninger i verdenshistoriske brændpunkter, og ti år er gået med at grave i svært tilgængelige arkiver i Danmark og udlandet. Selv brugte jeg syv på at researche til *Flammen og Citronen*. Derfor ved jeg, at det kræver en helt særlig vedholdenhed og tro på sit projekt at fortsætte så længe. Flere gange i bogen lægger Anders da også helt nye og vigtige historier for dagen.

Ved hjælp af hidtil ukendte dokumenter fra SÄPO i Sverige, Rigsarkivet i København og Bundesarchiv i Berlin kommer Anders Lindemann dybere ind i baggrunden for modstandsbevægelsens drab på den tyske pressemand Hubert E. Gilbert end nogen anden før ham. Drabet på Gilbert er siden blevet kendt som en af de mest omdiskuterede af modstandsbevægelsens likvideringer, fordi der kunne stilles spørgsmålstegn ved, om nogen i modstandsbevægelsen havde en personlig interesse i at få Gilbert slået ihjel – et komplot, der også danner grundlag for min film, *Flammen og Citronen*.

Af andre tilføjelser til historieskrivningen er et kontroversielt manuskript fra en Holger Danske-mand, som var stærkt kritisk over for Kelvin Lindemann og andre indflydelsesrige mænd i den illegale organisation. Dette manuskript ser også dagens lys i Anders’ bog og rejser spørgsmålet, om hidtidige skildringer af landets største modstandsgruppe har været grundige nok.

Anders Lindemanns ti år lange research omfatter:

* Gennemgang af 15 uordnede flyttekasser fra et depot i Den Sorte Diamant fyldt med tusinder af Kelvin Lindemanns breve, dokumenter fra retssager og andre papirer, som historikerne har overset eller forbigået.

* Research i arkiver fra syv lande: Danmark, Sverige, Norge, Tyskland, Rusland, England og USA.

* Rejser til Norge, England og Spanien.

* Interviews med et stort antal kilder i miljøet omkring Kelvin Lindemann, herunder Poul Schlüter, der i 60'erne var advokat for Lindemann, Bent Christensen, som under Den Kolde Krig var med i hemmelighedsfuldt arbejde med Lindemann, modstandsmanden Jørgen Kieler, som var i gruppe med Lindemann under Besættelsen, og mange flere.

* Et samarbejde med undertegnede Lars K. Andersen om at bringe hidtil ukendte papirer fra modstandsgruppen Holger Danske frem til offentligheden, som Holger Danskes officielle historieskriver har forbigået.

Anita Brask Rasmussen sammenfatter det i Information:

”Researchen er imponerende. Anders Lindemann fører ikke bare bevis for sin morfars litterære succes med priser og salgstal (...) Han giver os en litteraturhistorisk introduktion til Lindemanns samtidige og herlige miljøbeskrivelser fra en tid, hvor det var naturligt, at forfattere også var krigskorrespondenter (...) Og da krigen bliver kold, sætter Anders Lindemann os ind i CIA's arbejdsmetoder og det amerikanske påvirkningsarbejde uden at reducere hverken sin morfar eller andre til nyttige idioter.”

Som det er fremgået, har Anders Lindemann i særlig grad udvist initiativ til, og talent for, at mane en fascinerende og kompleks historie frem fra glemmeklassen. Overblikket over et ekstremt stort antal kilder i ind- og udland svigter aldrig. Men som Rasmus Vangshardt kommenterer i Kristeligt Dagblad, ligger den journalistiske styrke først og fremmest i en ”veludviklet sans” for at bringe kontrasterne frem: Anders Lindemann ophæver forestillingerne om helte og skurke, gode og onde, og beskriver realiteterne i al deres mudrede indviklethed – uden det føles indviklet.

Alt i alt er KELVINS KRIG en Danmarkshistorie med nye perspektiver, der viser os, at vi stadig har meget at lære om personer, steder og konflikter, der påvirker os alle den dag i dag - uanset om vi er bevidste om det eller ej. Alt sammen baseret på ti års tålmodighed og forbilledligt journalistisk bearbejde.

Det gør Anders Lindemann til en værdig kandidat til Cavlingprisen.

Lars K. Andersen, manuskriptforfatter.